РЕШЕНИЕ НА СЪДА (голям състав)

23 октомври 2007 година *

По съединени дела C-11/06 и C-12/06

с предмет преюдициални запитвания, отправени на основание член 234 ЕО от Verwaltungsgericht [Административен съд] Aachen (Германия) с актове от 22 ноември 2005 г., постъпили в Съда на 11 януари 2006 г., в рамките на производствата по дела

Rhiannon Morgan (C-11/06)

срещу

Bezirksregierung Köln,

и

Iris Bucher (C-12/06)

срещу

Landrat des Kreises Düren,

* Език на производството: немски.

СЪДЪТ (голям състав),

състоящ се от: г-н V. Skouris, председател, г-н P. Jann, г-н C. W. A. Timmermans, г-н A. Rosas, г-н K. Lenaerts, г-н G. Arestis и г-н U. Lõhmus, председатели на състави, г-н P. Kūris, г-н E. Juhász, г-н A. Borg Barthet, г-н J. Malenovský, г-н J. Klučka и г-н A. Ó Caoimh (докладчик), съдии,

генерален адвокат: г-н D. Ruiz-Jarabo Colomer,
секретар: г-н B. Fülöp, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 30 януари 2007 г.,

като има предвид становищата, представени:

— за г-жа Morgan — от адв. P. Kreierhoff, Rechtsanwalt,

— за г-жа Bucher — от адв. K.-D. Kucznierz, Rechtsanwalt,

— за Bezirksregierung Köln — от г-жа E. Frings-Schäfer, в качеството на представител,

— за Landrat des Kreises Düren — от г-н G. Beyß, в качеството на представител,

— за германското правителство — от г-н M. Lumma, в качеството на представител,

— за италианското правителство — от г-н I. M. Braguglia, в качеството на представител, подпомаган от г-жа W. Ferrante, avvocato dello Stato,

— за нидерландското правителство — от г-жа H.-G. Sevenster и г-жа M. de Mol, както и от г-н P. P. J. van Ginneken, в качеството на представители,

— за австрийското правителство — от г-жа C. Pesendorfer и г-н G. Eberhard, в качеството на представители,

— за финландското правителство — от г-жа E. Bygglin, в качеството на представител,

— за шведското правителство — от г-жа A. Falk, в качеството на представител,

— за правителството на Обединеното кралство — от г-жа C. Gibbs, в качеството на представител, подпомагана от г-н D. Anderson, QC, и г-н T. Ward, barrister,

— за Комисията на Европейските общности — от г-жа M. Condou-Durande и г-жа S. Grünheid, както и от г-н W. Bogensberger, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в заседанието от 20 март 2007 г.,

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалните запитвания се отнасят до тълкуването на членове 17 ЕО и 18 ЕО.

2 Запитванията са отправени в рамките на споровете, от една страна, между г-жа Morgan и Bezirksregierung Köln (Окръжно управление Кьолн), и от друга страна, между г-жа Bucher и Landrat des Kreises Düren (областен управител на Düren) относно правото на помощ за обучение за завършването на образование във висше учебно заведение извън територията на Федерална република Германия.

Национална правна уредба

3 § 5, алинея 1 от Федералния закон за индивидуално насърчаване на образованието (Bundesgesetz über individuelle Förderung der Ausbildung — Bundesausbild ungsförderungsgesetz, наричан по-нататък „BaföG“) гласи:

„Учащите, посочени в § 8, алинея 1, имат право на помощ за обучение, при условие че всеки ден посещават намиращо се в чужбина учебно заведение,

като постоянното им местожителство се намира на германска територия. По смисъла на настоящия закон постоянното местожителство е мястото, където се намира, не само временно, основният кръг от контакти на заинтересованото лице, без да се изисква то да възнамерява трайно да се установи там; мястото, в което определено лице пребивава само с образователна цел, не може да се приеме за негово постоянно местожителство."

4 По смисъла на § 5, алинея 2 от BAföG:

„Учащите с постоянно местожителство на германска територия, които следват курс на обучение в учебно заведение в чужбина, имат право на помощ за обучение, ако:

[…]

3. учащият продължава обучението си в учебно заведение в държава — членка на Европейския съюз, след като е посещавал германско учебно заведение не по-малко от една година

и ако заинтересованото лице притежава достатъчно езикови познания. […]"

5 § 8, алинея 1 от BAföG гласи следното:

„Имат право на помощ за обучение

1. германските граждани по смисъла на конституцията,

[…]

8. учащите, които с оглед на условията по § 3 от Закона за свободното движение на гражданите на Съюза и в качеството на съпрузи или деца имат право да влизат и да пребивават на германска територия, или които в качеството на деца нямат такова право, тъй като са навършили най-малко 21 години и не получават издръжка от своите родители или от техните съпрузи,

9. учащите, граждани на друга държава — членка на Европейския съюз, или на друга държава — членка на Европейското икономическо пространство, които преди да започнат обучението, са били наети на работа на германска територия;

[…]“

Спорове в главните производства

Дело C-11/06

6 След като завършва средно образование в Германия, г-жа Morgan — германска гражданка, родена през 1983 г. — прекарва една година в Обединеното кралство, като работи като детегледачка срещу квартира и храна.

7 От 20 септември 2004 г. тя следва курс на обучение по приложна генетика в University of the West of England в Bristol (Обединеното кралство).

8 През месец август 2004 г. тя подава молба до Bezirksregierung Köln, ответник в главното производство, за да получи помощ за обучение с оглед на курса на обучение в Обединеното кралство, като твърди по-конкретно, че на германска територия не се предлага профилирано обучение по генетика.

9 С решение от 25 август 2004 г. молбата се отхвърля с мотив, че г-жа Morgan не отговаря на условията, предвидени в § 5, алинея 2 от BaföG, за да има право на помощ за обучение за курс на обучение, следван в намиращо се извън Германия учебно заведение. По-точно, доколкото не продължава в друга държава-членка курс на обучение, следван в Германия не по-малко от една година, молителят не отговаря на условието, посочено в точка 3 от тази разпоредба, според която курсът на обучение извън Германия трябва да се явява продължение на следвания не по-малко от една година курс на обучение на германска територия (наричано по-нататък „условие за първи етап на обучение“).

10 След като административната жалба, подадена от г-жа Morgan срещу посоченото решение за отказ, се отхвърля с решение на Bezirksregierung Köln от 3 февруари 2005 г., спорът се отнася за разглеждане от препращащата юрисдикция.

Дело C-12/06

11 От 1 септември 2003 г. г-жа Bucher, германска гражданка, следва курс на обучение по ерготерапия в Hogeschool Zuyd в Heerlen (Нидерландия), в непосредствена близост до германската граница.

12 До 1 юли 2003 г. г-жа Bucher живее при родителите си в Бон (Германия). След това тя се настанява с партньора си в жилище в Düren (Германия), като посочва, че това е основното ѝ жилище, от което пътува за Heerlen с оглед на споменатото обучение.

13 През януари 2004 г. тя подава молба до Landrat des Kreises Düren, ответник в главното производство, за да получи помощ за обучение във връзка с курса на обучение, който следва в Нидерландия.

14 Молбата е отхвърлена с решение от 7 юли 2004 г., с мотив че г-жа Bucher не отговаря на условията, предвидени в § 5, алинея 1 от BAföG. Всъщност тя се установила в гранична зона единствено с оглед на професионалното си обучение.

15 След като административната жалба, подадена от г-жа Bucher срещу посоченото решение за отказ, се отхвърля с решение на Bezirksregierung Köln от 16 ноември 2004 г., спорът се отнася за разглеждане от препращащата юрисдикция. Според нея г-жа Bucher не отговаря нито на условията, предвидени в § 5, алинея 1 от BaföG, нито на тези по § 5, алинея 2, точка 3 от същия закон.

Преюдициални въпроси

16 След като е сезиран с жалбите на г-жа Morgan и г-жа Bucher, Verwaltungsgericht Aachen се пита дали членове 17 ЕО и 18 ЕО допускат условията, посочени алтернативно в § 5, алинея 2, точка 3, както и в § 5, алинея 1 от BaföG, за получаване на помощ за обучение във връзка с курс на обучение в държава-членка, различна от Федерална република Германия.

17 При тези условия Verwaltungsgericht Aachen решава да спре производствата и да отправи до Съда следните преюдициални въпроси, като първият е общ въпрос за двете главни производства и единствен въпрос по дело C-11/06:

„1) В хипотеза като изложената в конкретния случай допуска ли свободното движение, гарантирано на гражданите на Съюза с членове 17 ЕО и 18 ЕО, определена държава-членка да откаже да отпусне на свой гражданин помощ за обучение, за да премине пълен курс на обучение в друга държава-членка, с мотив че това обучение не се явява продължение на следван не по-малко от една година курс на обучение в учебно заведение на национална територия?

2) В хипотеза като изложената в конкретния случай допуска ли свободното движение, гарантирано на гражданите на Съюза от член 17 ЕО и член 18 ЕО, определена държава-членка да откаже да отпусне помощ за обучение на свой гражданин, който в качеството на „лице от пограничен район“ следва курс на обучение в съседна държава-членка, с мотив че той пребивава на територията на намиращата се в близост до границата германска община единствено с образователна цел и че това място на пребиваване не е постоянното му местожителство?“

По преюдициалните въпроси

По общия за дело C-11/06 и за дело C-12/06 въпрос

18 С този въпрос препращащата юрисдикция иска по същество да установи дали членове 17 ЕО и 18 ЕО допускат условие като условието за първи етап на обучение. Както е видно от актовете за препращане, това условие се изразява в двойното задължение, съгласно което от една страна учащите, желаещи да получат помощи, отпуснати във връзка с курс на обучение в държава-членка, различна от тази, чиито граждани са те, трябва да са следвали курс на обучение в последната държава не по-малко от една година, и от друга страна, да са продължили същия курс на обучение в друга държава-членка.

19 Г-жа Morgan и г-жа Bucher твърдят по-специално, че тъй като на германска територия не се предлагат професионални обучения съответно в областта на приложната генетика и на ерготерапията, то съгласно BAföG те трябва да се откажат от помощ за обучение в друга държава-членка.

20 Германското правителство и ответниците в главните производства поддържат, че условието за първи етап на обучение не представлява ограничение на правото на свободно движение и пребиваване, предвидено в член 18 ЕО, и при условията на евентуалност твърдят, че дори да се предположи, че е налице подобно ограничение, то е пропорционално и може да бъде оправдано. Нидерландското и австрийското правителство, както и правителството на Обединеното кралство и Комисията на Европейските общности, по същество споделят този анализ.

21 Според италианското, финландското и шведското правителство условието за първи етап на обучение ограничава свободното движение на гражданите на Съюза. Италианското правителство, противно на становището на шведското правителство по този въпрос, счита, че при обстоятелствата в главните производства това ограничение не е оправдано. Според финландското правителство препращащата юрисдикция следва да прецени дали това ограничение може да бъде оправдано от обективни съображения, които са пропорционални на законно преследваната цел.

22 Следва да се припомни, че по смисъла на член 17, параграф 1 ЕО, в качеството на германски граждани г-жа Morgan и г-жа Bucher се ползват със статута на граждани на Съюза и следователно могат да се позовават на присъщите за този статут права, включително и по отношение на своята държава-членка на произход (вж. Решение от 26 октомври 2006 г. по дело Tas-Hagen и Tas, C-192/05, Recueil, стр. I-10451, точка 19).

23 Положенията, попадащи в приложното поле на общностното право, включват положенията, свързани с упражняването на основните свободи, гарантирани от Договора за ЕО, и по-специално свързаните със свободата на движение и на пребиваване на територията на държавите-членки, предвидена в член 18 ЕО (Решение от 11 септември 2007 г. по дело Schwarz и Gootjes-Schwarz, C-76/05, Сборник, стр. I-6849, точка 87 и посочената съдебна практика). Разглежданите в главните производства помощи се отнасят именно до преминаване на курсове на обучение в друга държава-членка.

24 На първо място, в това отношение следва да се уточни, както отбелязват германското, нидерландското, австрийското и шведското правителство, както и правителството на Обединеното кралство и Комисията, че ако по силата на член 149, параграф 1 ЕО държавите-членки са компетентни по отношение на съдържанието на учебния процес и организацията на съответните си образователни системи, то тази компетентност трябва така или иначе да се упражнява, като се спазва общностното право (вж. в този смисъл Решение от 13 ноември 1990 г. по дело di Leo, C-308/89, Recueil, стр. I-4185, точки 14 и 15; Решение от 8 юни 1999 г. по дело Meeusen, C-337/97, Recueil, стр. I-3289, точка 25; Решение от 7 юли 2005 г. по дело Комисия/Австрия, C-147/03, Recueil, стр. I-5969, точки 31—35, както и Решение по дело Schwarz и Gootjes-Schwarz, посочено по-горе, точка 70), и по-конкретно като се спазват разпоредбите на Договора относно свободата на движение и на пребиваване на територията на държавите-членки, предвидена в член 18, параграф 1 ЕО (вж. в този смисъл Решение по дело Schwarz и Gootjes-Schwarz, посочено по-горе, точка 99).

25 На следващо място следва да се отбележи, че национална правна уредба, с която определени граждани на съответната държава се поставят в по-неблагоприятно положение единствено поради обстоятелството че са упражнили правото си на свободно движение и пребиваване в друга държава-членка, представлява ограничение на свободите, признати на всеки гражданин на Съюза с член 18, параграф 1 ЕО (вж. Решение от 18 юли 2006 г. по дело De Cuyper, C-406/04, Recueil, стр. I-6947, точка 39, Решение по дело Tas-Hagen и Tas, посочено по-горе, точка 31, както и Решение по дело Schwarz и Gootjes-Schwarz, посочено по-горе, точка 93).

26 Действително, предвидените в Договора възможности във връзка с движението на гражданите на Съюза не могат да проявят пълното си действие, ако гражданин на държава-членка е възпрепятстван да ги използва поради пречки за пребиваването му в друга държава-членка, произтичащи от правна уредба в държавата му на произход, които го поставят в по-неблагоприятно положение поради самото обстоятелство, че се е възползвал от посочените възможности (вж. в този смисъл Решение от 11 юли 2002 г. по дело D'Hoop, C-224/98, Recueil, стр. I-6191, точка 31; Решение от 29 април 2004 г. по дело Pusa, C-224/02, Recueil, стр. I-5763, точка 19, както и Решение по дело Schwarz и Gootjes-Schwarz, посочено по-горе, точка 89).

27 Това съображение е особено важно в областта на образованието, предвид целите, преследвани с член 3, параграф 1, буква р) ЕО и член 149, параграф 2,

второ тире ЕО, а именно насърчаване на мобилността на студенти и преподаватели (вж. Решение по дело D'Hoop, посочено по-горе, точка 32 и Решение по дело Комисия/Австрия, точка 44).

28 Следователно, след като държава-членка предвижда система на помощи за обучение, която позволява на учащите да се ползват от такива помощи, когато следват курс на обучение в друга държава-членка, тя трябва да следи правилата за предоставянето на тези помощи да не водят до неоправдано ограничение на посоченото право на движение и пребиваване на територията на държавите-членки (вж. по аналогия, що се отнася до член 39 ЕО, Решение от 17 март 2005 г. по дело Kranemann, C-109/04, Recueil, стр. I-2421, точка 27).

29 В конкретния случай е безспорно, че с оглед на правото на помощ за обучение, спрямо жалбоподателите в главните производства, които са започнали висшето си образование в държава-членка, различна от Федерална република Германия, е приложено условието за първи етап на обучение, което обаче се прилага само за курс на обучение, следван извън германска територия.

30 Впрочем двойното задължение — изложено в точка 18 от настоящото решение — произтичащо от условието за първи етап на обучение, може поради предизвиканите от него неудобства от личен характер, допълнителни разходи, както и евентуални закъснения, да възпре граждани на Съюза да напуснат Федерална република Германия, за да следват курс на обучение в друга държава-членка, и по този начин да упражнят свободата си на движение и на пребиваване, предоставена с член 18, параграф 1 ЕО.

31 Така необходимостта за определен учащ да посвети една година на учебно заведение на германска територия, преди да може да получи помощ, за да следва курс на обучение в друга държава-членка, може да го възпре впоследствие да

замине в друга държава-членка, за да продължи обучението си. Това важи в още по-голяма степен, когато тази година не се признава при изчисляване на продължителността на обучението в другата държава-членка.

32 Противно на твърдението по същество на германското правителство, ограничителните последици на условието за първи етап на обучение не са нито твърде несигурни, нито твърде маловажни — особено за лицата със съвсем ограничени финансови средства — за да представляват ограничение на свободата на движение и на пребиваване на територията на държавите-членки, предоставена с член 18, параграф 1 ЕО.

33 Подобно ограничение може да бъде оправдано от гледна точка на общностното право само ако се основава на обективни съображения от общ интерес, които са различни от националността на заинтересованите лица, и ако е пропорционално на законната цел, преследвана от националното право (вж. Решение по дело De Cuyper, посочено по-горе, точка 40, Решение по дело Tas-Hagen и Tas, посочено по-горе, точка 33, както и Решение по дело Schwarz и Gootjes-Schwarz, посочено по-горе, точка 94). От практиката на Съда е видно, че определена мярка е пропорционална, когато позволява да се осъществи преследваната цел и същевременно не надвишава необходимото за постигането ѝ (Решение по дело De Cuyper, посочено по-горе, точка 42).

34 Доводите, изложени пред Съда с цел да бъде оправдано условието за първи етап на обучение, трябва да се разгледат в светлината на изискванията на припомнената в предходната точка съдебна практика.

35 На първо място, според Bezirksregierung Köln това условие било оправдано от стремежа да се гарантира, че помощ за обучение се предоставя единствено на учащите, които са в състояние да завършат успешно образованието си. По същия начин в хода на съдебното заседание германското правителство подчертава, че посоченото условие цели да позволи на учащите да докажат намерението си да продължат и завършат бързо и успешно образованието си.

36 Несъмнено целта да се гарантира завършване на образованието в кратки срокове, което от своя страна допринася за финансовото равновесие на образователната система в съответната държава-членка, може да бъде законна цел в рамките на организацията на подобна система. Въпреки това нито един от материалите, представени пред Съда, не позволява да се приеме, че условието за първи етап на курс на обучение в Германия само по себе си може или би могло да гарантира, че заинтересованите учащи ще завършат образованието си. В допълнение, обстоятелството, че това условие се предвижда в главните производства, доколкото то на практика може да има за последица увеличаване на общата продължителност на курса на обучение, за който са отпуснати разглежданите в главните производства помощи, явно не съответства на посочената цел и следователно не може да доведе до постигането ѝ. Ето защо подобно условие не може да се приеме за пропорционално на преследваната цел.

37 На второ място, в хода на съдебното заседание германското правителство поддържа и че условието за първи етап на обучение цели да позволи на учащите да се уверят дали са направили „добър избор“ във връзка с обучението си.

38 Това условие обаче явно не съответства на посочената цел, тъй като изисква курсът на обучение в друга държава-членка да се явява продължение на следвания не по-малко от една година в Германия. Действително, изискването за продължаване на курса на обучение може не само да възпре и дори да възпрепятства учащите да продължат в различна от Федерална република Германия държава курс на обучение, различен от следвания не по-малко от една година на територията на последната, но и поради това да ги възпре да се откажат от първоначално избрания курс на обучение, когато считат, че той вече не ги удовлетворява и желаят да продължат обучението си в държава-членка, различна от Федерална република Германия.

39 От друга страна, що се отнася до обученията, за които не съществува еквивалент на германска територия, изискването за продължаване на курса на обучение, както отбелязва препращащата юрисдикция, принуждава заинтересованите учащи — каквито жалбоподателите в главните производства твърдят,

че са, видно от точка 19 от настоящото решение — или напълно да се откажат от курса на обучение, който са имали намерение да следват в друга държава-членка, или да загубят напълно възможността да получат помощ за обучение. Следователно това условие не може да се приеме за пропорционално на целта да се улесни подходящият избор на курса на обучение, който заинтересованите учащи възнамеряват да следват.

40 На трето място, в хода на съдебното заседание германското правителство поддържа освен това, че германската система на помощи за обучение, разглеждана в нейната цялост, цели да насърчава обучението в държави-членки, различни от Федерална република Германия. Действително, след като изпълнят условието за първи етап на обучение, заинтересованите учащи можели да получават помощ за обучение за период от още една година, ако се върнат в Германия, за да завършат курса на обучение в германско учебно заведение, и по този начин можели да искат и да им бъдат възстановени определени пътни разходи, както и, според случая и в предварително определени граници — разходите, свързани с таксата за обучение и със здравното осигуряване.

41 В това отношение е достатъчно да се направи изводът, че подобни възможности, макар и да са от полза за учащите, които отговарят на условието за първи етап на обучение, сами по себе си не могат да оправдаят произтичащото от това условие ограничение на правото на свободно движение и пребиваване, предвидено в член 18 ЕО, особено по отношение на учащите, които заминават в друга държава-членка, за да получат там висшето си образование, и които следователно няма да завършат образованието си в учебно заведение на германска територия.

42 На четвърто място Bezirksregierung Köln, както и нидерландското и австрийското правителство, твърдят по същество, че ограничение като произтичащото от въвеждането на условието за първи етап на обучение може да бъде оправдано с интереса да се избегне положение, при което помощите, отпуснати за курс на обучение, следван изцяло в различна от държавата на произход

държава-членка, може да се окажат прекалено голям разход, който да доведе до намаляване като цяло на помощите, предоставяни за обучение в държавата-членка на произход. Що се отнася до шведското правителство и до Комисията, те считат, че при отпускането на помощи за обучение е оправдано определена държава-членка да следи за това заинтересованите учащи да принадлежат както към обществото ѝ като цяло, така и към образователната ѝ система.

43 Съдът действително е признал, че може да е оправдано определена държава-членка, за да избегне положение, при което помощите, отпуснати за покриване на разходите за издръжка на учащите от други държави-членки, могат да се окажат прекалено голям разход, който да се отрази на общото равнище на предоставяната от тази държава помощ, да отпуска такива помощи само на учащите, които са доказали, че в определена степен са се интегрирали в обществото на посочената държава (Решение от 15 март 2005 г. по дело Bidar, C-209/03, стр. I-2119, точки 56 и 57).

44 По принцип, ако съществува риск от подобен прекалено голям разход, сходни съображения могат да се вземат предвид и при отпускането от държава-членка на помощи за обучение на учащите, които желаят да следват курс на обучение в други държави-членки.

45 Както обаче отбелязва по същество препращащата юрисдикция, степента на интеграция в обществото, която е оправдано определена държава-членка да изисква, във всеки случай трябва да се приеме за доказана в главните производства, тъй като жалбоподателите в главните производства са отгледани в Германия и там са завършили училищния си курс на обучение.

46 При тези условия е явно, че в това отношение условието за първи етап на обучение, с което се изисква поне една година от висшето образование предварително да е завършена в държавата-членка на произход, е прекалено общо и несъвместимо. Действително, то дава неоснователно предимство на

определено обстоятелство, невинаги показателно за степента на интеграция в обществото на тази държава-членка към момента на подаване на молбата за отпускане на помощ. Ето защо то нахвърля необходимото за постигане на преследваната цел и следователно не може да се приеме за пропорционално (вж. по аналогия Решение по дело D'Hoop, посочено по-горе, точка 39).

47 На пето място австрийското и шведското правителство, както и правителството на Обединеното кралство и Комисията, изтъкват липсата на разпоредби за координация между държавите-членки в областта на помощите за обучение. При липса на такива разпоредби, ако се премахне условие като това за първи етап на обучение, щял да възникне риск от натрупване на права.

48 В това отношение правителството на Обединеното кралство изтъква както в писмените си становища, така и в хода на съдебното заседание, че за обучението си в University of West of the England г-жа Morgan е била финансово подпомогната от английските власти чрез предоставяне на помощ за разходите, свързани с таксата за обучение и с издръжката, както и чрез заем.

49 Във връзка с това в отговор на въпросите на Съда германското правителство посочва в хода на съдебното заседание, че § 21, алинея 3 от BAföG съдържа разпоредба, с която при изчисляването на релевантния за прилагане на този закон доход се цели да се отчетат помощите за обучение или други помощи от същия вид, които евентуално са получени на основание, различно от съдържащото се в разпоредбите на посочения закон.

50 За сметка на това условието за първи етап на обучение съвсем не цели да се препятства получаването на помощи или да се отчетат евентуални помощи от същото естество, получени в друга държава-членка. Следователно не може основателно да се твърди, че това условие само по себе си може да гарантира или е необходимо, за да се гарантира липса на натрупване на права.

51 Предвид всички изложени по-горе съображения, на общия за двете главни производства въпрос следва да се отговори, че при обстоятелства като тези в главните производства, членове 17 ЕО и 18 ЕО не допускат условие, според което, за да е налице право на помощи за обучение, отпуснати за курс на обучение в държава-членка, различна от тази, чиито граждани са учащите, желаещи да получат тези помощи, курсът на обучение трябва да се явява продължение на курс на обучение, следван не по малко от една година на територията на държавата-членка на произход на тези учащи.

По втория въпрос по дело C-12/06

52 Според препращащата юрисдикция при положителен отговор на общия за двете главни производства въпрос жалбата, с която е сезирана от г-жа Bucher, трябва да бъде уважена.

53 При тези условия, като се има предвид, че на посочения въпрос е отговорено положително, в конкретния случай не се налага да се отговаря на втория въпрос, поставен по дело C-12/06.

По съдебните разноски

54 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред препращащата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (голям състав) реши:

При обстоятелства като тези в главните производства, членове 17 ЕО и 18 ЕО не допускат условие, според което, за да е налице право на помощи за обучение, отпуснати за курс на обучение в държава-членка, различна от тази, чиито граждани са учащите, желаещи да получат тези помощи, курсът на обучение трябва да се явява продължение на курс на обучение, следван не по малко от една година на територията на държавата-членка на произход на тези учащи.

Подписи